

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

Р Ј Е Ш Е Њ Е

**Пријава концентрације
привредног субјекта Телекомуникације РС а.д. Бања Лука и привредног субјекта
ЛОГОСОФТ д.о.о. Сарајево**

**Сарајево
јуни 2014. године**

Број: 06-26-1-02-19-III/14
Сарајево, 10.6.2014. године

На основу члана 42. став (1) тачка д), а у смислу члана 25. став (1) тачка е), у вези са чл. 12., 14., 16., 17. и 18. Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по Пријави концентрације привредног субјекта Телекомуникације Републике Српске а.д. Бања Лука, Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука, запримљеној дана 17.2.2014. године под бројем: 06-26-1-02-III/14, Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине, на 92. (деведесетдругој) сједници одржаној дана 10.6.2014. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Оцјењује се допуштеном концентрација на тржиштима фиксне телефоније, пружања услуга интернета и дистрибуције радио и ТВ програма у Босни и Херцеговини, која ће настати стицањем контроле привредног субјекта Телекомуникације Републике Српске а.д. Бања Лука, Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука над привредним субјектом Логософт д.о.о. Сарајево, Игманска 9, 71000 Сарајево, куповином већине учешћа у основном капиталу.
2. Ово Рјешење о концентрацији се уписује у Регистар концентрација.
3. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у «Службеном гласнику БиХ», службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет) је запримио, дана 17.2.2014. године под бројем: 06-26-1-02-III/14, Пријаву концентрације (у даљем тексту: Пријава) привредног субјекта Телекомуникације Републике Српске а.д. Бања Лука, Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука (у даљем тексту: Подносилац пријаве или Телекомуникације РС или Мтел), којом Подносилац пријаве намјерава стећи контролу на привредним субјектом Логософт д.о.о. Сарајево, Игманска 9, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Логософт).

Увидом у поднесу Пријаву, Конкуренијски савјет је утврдио да иста није комплетна, у смислу члана 30. Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон) и чл. 9. и 11. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрације привредних субјеката («Службени гласник БиХ», број 34/10), те је затражио допуну исте, у складу са чланом 31. Закона, актом број: 06-26-1-02-1-III/14 дана 19.2.2014. године, актом број: 06-26-1-02-3-III/14 дана 12.3.2013. године и актом број: 06-26-1-02-13-III/14, дана 14.5.2014. године.

Подносилац пријаве, у складу са захтјевима Конкуренијског савјета, је допунио Пријаву траженом документацијом, поднеском број: 06-26-1-02-2-III /14 дана 3.3.2014. године;

поднеском број: 06-26-1-02-4-II/14 дана 28.3.2014. године; поднеском број: 06-26-1-02-5-II/14 дана 28.3.2014. године и поднеском број: 06-26-1-02-14-II/14 дана 26.5.2014. године.

Након комплетирања Пријаве Конкуренцијски савјет је, у складу са чланом 30. став (3) Закона, издао Потврду о пријему комплетне и уредне Пријаве дана 10.6.2014. године, број: 06-26-1-02-15-II/14.

Конкуренцијски савјет је, у складу са чланом 16. став (4) Закона, дана 8.4.2014. године издао Обавјештење о достављеној Пријави, број: 06-26-1-02-7-II/14 (објављено дана 10.4.2014. године у дневним новинама - Дневни аваз) и позвао све заинтересоване на достављање писаних коментара о намјерованој концентрацији.

На предметно Обавјештење привредни субјекат Дионичко друштво БХ Телеком Сарајево, Обала Кулина бана 8, 71000 Сарајево (у даљем тексту: БХ Телеком), је доставио писане коментаре (примједбе), дана 17.4.2014. године поднеском број: 06-26-1-02-8-II/14, у којем је навео да би реализацијом најављене концентрације Подносилац пријаве могао користити велепродајне услуге *LLU (Local loop unbundling)*, велепродајне услуге изнајмљених линија друга два оператера, велепродајне услуге терминације међународног саобраћаја и остварити све користи намјењене искључиво алтернативним оператерима.

Конкуренцијски савјет је наведене коментаре (примједбе) доставио Регулаторној агенцији за комуникације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: РАК) на мишљење, актом број: 06-26-1-02-10-II/14 од дана 23.4.2014. године, као и Подносиоцу пријаве, актом број: 06-26-1-02-9-II/14, од дана 23.4.2014. године.

РАК је доставила мишљење, поднеском број: 06-26-1-02-11-II/14 дана 5.5.2014. године, у којем је у навела да при куповини алтернативних оператера од стране доминантних оператера нема посебних законских ограничења, а уколико доминантни оператер жели задржати право на кориштење постојеће дозволе и наставити рад под именом привредног субјекта који је носилац дозволе, потребно је провести процедуре дефинисане дозволама за обављање дјелатности даваоца услуге јавних телекомуникацијских услуга, и да РАК након проведене концентрације врши оцјену статуса привредних субјеката који дјелују на тржишту телекомуникација, у складу са чл. 14. и 15. Закона о комуникацијама («Службени гласник БиХ», бр. 31/03,75/06 и 32/10), те Правилу 54/01 о анализи тржишта електронских комуникација («Службени гласник БиХ», број 85/11).

Подносилац пријаве је поднеском број: 06-26-1-02-12-II/14 од дана 9.5.2014. године доставио изјашњење на коментаре (примједбе) привредног субјекта БХ Телецом, наводећи да ће провођење предметне концентрације довести до незнатног повећања тржишних учешћа на релевантном тржишту.

Подносилац пријаве је навео, у смислу члана 30. став (2) Закона, да не намјерава поднијети захтјев за оцјену концентрације неком другом тијелу овлашћеном за оцјену концентрација изван територије Босне и Херцеговине.

Конкуренцијски савјет у поступку оцјене допуштености концентрације је утврдио сљедеће чињенице:

Пријава је поднесена, у смислу члана 16. став (2) Закона (правни основ Писмо намјере).

1. Учесници концентрације

Учесници концентрације су: привредни субјекат Телекомуникације Републике Српске а.д. Бања Лука, Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука и привредни субјекат Логософт д.о.о. Сарајево, Игманска 9, 71000 Сарајево.

1.1. Привредни субјекат Телекомуникације РС

Привредни субјекат Телекомуникације Републике Српске а.д. Бања Лука, Краља Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука (према Актуелном изводу из судског регистра скраћена ознака привредног субјекта је Мтел а.д. Бања Лука и Телеком Српске а.д. Бања Лука), је регистрован у Окружном привредном суду Бања Лука под бројем: 1-9317-00, са (..) %¹ власничких учешћа привредног субјекта Телеком Србија а.д. Београд, Република Србија.

Привредни субјекат Телекомуникације РС је носилац Дозволе за јавног оператера фиксне телефоније број ДОФТ-ТС/03/02 од дана 1.6.2002. године, Дозволе за пружање ГСМ услуга од дана 12.10.2004. године, УМТС дозволе (Дозвола за пружање мобилних услуга на универзалним мобилним телекомуникацијским системима) ДУМТС-ОТ/03/09 издате дана 1.4.2009. године, Дозволе за обављање дјелатности даваоца приступа Интернету број ДПИУ-ТС/051/13 и Рјешења о регистрацији од 15.3.2013. године, те Дозволе за дистрибуцију аудиовизуелних медијских услуга и медијских услуга радија број 374-ДР.

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта Телекомуникације РС су пружање услуга из области телекомуникација - фиксна и мобилна телефонија, интернет услуге, дистрибуција радио и ТВ програма, као и остале телекомуникационе услуге.

Привредни субјекат Телекомуникације РС посједује (..) % власничког учешћа у привредном субјекту Друштво за телекомуникације Мтел д.о.о. Подгорица, Република Црна Гора.

1.1.1. Повезана друштва привредног субјекта Мтел у Босни и Херцеговини

Привредни субјекат Телеграфско-телефонски инжењеринг д.о.о. Бања Лука, В Козарске бригаде 18, 78000 Бања Лука (у даљем тексту: ТТ Инжењеринг д.о.о.) је регистрован у Окружном привредном суду Бања Лука под бројем: 1-3972-00, са (..) % власничких учешћа привредног субјекта Телекомуникације РС.

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта ТТ Инжењеринг д.о.о. су пројектовање и изградња телекомуникационих мрежа.

1.2. Привредни субјекат Логософт

Привредни субјекат Логософт д.о.о. Сарајево, Игманска 9, 71000 Сарајево, је регистрован у Општинском суду у Сарајеву, под бројем: 65-01-0594-11, са уписаним основним капиталом од (..) КМ, са (..) % власничких учешћа физичког лица Фарука Телибећиревића (..).

Претежна регистрована дјелатност привредног субјекта Логософт је жичана телекомуникација.

¹ (..)-Подаци представљају пословну тајну, у смислу члана 38. Закона о конкуренцији

2. Правни оквир оцјене концентрације

Конкурентијски савјет у провођењу поступка оцјене допуштености концентрације примијенио је одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», бр. 18/06 и 34/10), те Одлуке о начину подношења пријаве и критеријума за оцјену концентрација привредних субјеката.

Конкурентијски савјет је користио, на основу члана 43. став (7) Закона, судску праксу Европског суда и одлуке Европске комисије, као и критеријуме и стандарде из Уредбе Савјета ЕК број 139/2004 о контроли концентрације између привредних субјеката, Обавјештење Европске Комисије о концепту концентрација привредних субјеката те Смјеренице за оцјену хоризонталних /вертикалних концентрација.

3. Правни основ и облик концентрације

Подносилац пријаве је доставио као правни основ намјераване концентрације Писмо о намјерама које су учесници концентрације потписали дана 31.7.2013. године.

Стране потписнице Писма о намјерама су се сагласиле за купопродају учешћа у капиталу привредног субјекта Логософт.

Конкурентијски савјет је прихватио Писмо о намјери као правни основ концентрације, у смислу члана 30. став (1) тачка а) Закона, а у вези с чланом 9. тачка ф) алинеја шест Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката.

У складу са чланом 12. став (1) тачка б) Закона, правни облик концентрације представља стицање контроле или доминантног утицаја једног привредног субјекта (Мтел) над другим привредним субјектом (Логософт).

4. Обавеза пријаве концентрације

Обавеза пријаве концентрације настаје, у смислу одредбе члана 14. став (1) Закона, када учесници концентрације продајом роба и/или услуга остваре на свјетском тржишту 100 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, и када укупни годишњи приходи сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварени продајом роба и /или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износе најмање 8 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, или ако је њихово заједничко учешће на релевантном тржишту веће од 40%.

Укупни годишњи приходи привредних субјеката учесника концентрације и повезаних друштава, на дан 31. децембра 2013. године, износе:

Табела 1.

	Телеком Србије		Телекомуникације РС	Логософт
	РСД	КМ	КМ	КМ
Свијет	(..)	(..)*	-	-
Босна и Херцеговина	-	-	(..)	(..)

Извор: подаци из Пријаве *Износ у КМ исказан према средњем курсу Централне банке БиХ на дан 29.12.2012. године

Укупан годишњи приход учесника концентрације представља приход (без пореза на додату вриједност и других пореза који се директно односе на учеснике концентрације, на свјетском и на тржишту Босне и Херцеговине), у смислу члана 8. тачка х) Одлуке.

Конкурenciјски савјет, у складу с чланом 43. став (7) Закона, при израчуна укупног годишњег прихода учесника концентрације је користио критеријуме и стандарде Обавјештења Европске комисије о израчуна укупног прихода у складу с Уредбом Савјета (ЕЕЗ) број: 4064/89 о контроли концентрације привредних субјеката.

Према подацима из Пријаве привредни субјекат Телекомуникације РС и привредни субјекат Логософт су испунили услов из члана 14. став (1) Закона, те су били у обавези поднијети пријаву концентрације.

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у производном смислу обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјенивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне особине, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухваћа цјелокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којем привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Узимајући у обзир активности учесника у концентрацији Конкурenciјски савјет је као релевантно тржиште предметне концентрације утврдио три релевантна тржишта производа/услуга - тржиште фиксне телефоније, тржиште пружања услуга приступа интернету и тржиште дистрибуције радио и ТВ програма.

Конкурenciјски савјет је као географско тржиште предметне концентрације утврдио градове Сарајево, Тузлу и Зеницу јер привредни субјекат Логософт дјелује на тим подручјима.

Имајући у виду наведено под релевантним тржиштем предметне концентрације сматра се тржиште фиксне телефоније, тржиште пружања услуга приступа интернету и тржиште дистрибуције радио и ТВ програма на територији градова Сарајева, Тузле и Зеница.

5.1. Анализа тржишта фиксне телефоније

Према броју претплатника учесници концентрације и конкуренти на тржишту фиксне телефоније имају:

Табела 2.

Р.б.	Привредни субјекат	Сарајево	Зеница	Тузла
1.	БХ Телецом, Сарајево	(..)	(..)	(..)

2.	Telemach, Сарајево	(..)	(..)	(..)
3.	ХС Група, Сарајево	(..)	(..)	(..)
4.	Логософт	(..)	(..)*	(..)
5.	Мтел	(..)	(..)	(..)
6.	Остали	(..)	(..)	(..)
	Укупно (4+5)	(..)	(..)*	(..)
	УКУПНО	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Подаци из пријаве, РАК.-а,*на територији града Зенице привредни субјекат Логософт има (..) претплатника

Према подацима (Табела 2.) учесници концентрације на релевантном тржишту фиксне телефоније на територији града Сарајево имају (..)%, док на територији града Зеница имају мање од (..)%, тржишних учешћа (привредни субјекат Логософт има (..) претплатника) а на територији града Тузла (..) тржишних учешћа.

5.2. Анализа тржишта пружања интернет услуга

Према броју претплатника учесници концентрације и конкуренти на тржишту пружања интернет услуга имају:

Табела 3.

Р.б.	Привредни субјекат	Сарајево	Зеница	Тузла
1.	БХ Телецом, Сарајево	(..)	(..)	(..)
2.	Telemach, Сарајево	(..)	(..)	(..)
3.	ХС Група, Сарајево	(..)	(..)	(..)
4.	Логософт	(..)	(..)	(..)
5.	Мтел	(..)*	(..)	(..)*
6.	Виспи, Тузла	(..)	(..)	(..)
7.	Остали	(..)	(..)	(..)
	Укупно (4+5)	(..)	(..)	(..)
	УКУПНО	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Подаци из пријаве, РАК.-а,*привредни субјекат Мтел на територији града Сарајева има 4 претплатника, а на територији града Тузле има 1 претплатника.

Према подацима (Табела 3.) учесници концентрације на релевантном тржишту пружања интернет услуга на територији града Сарајево имају (..)%, (привредни субјекат Мтел на територији града Сарајева има (..) претплатника), на територији града Зеница имају (..)%, а на територији града Тузла имају (..)%, (привредни субјекат Мтел на територији града Тузле има (..) претплатника).

5.3. Анализа тржишта дистрибуције радио и ТВ програма

Према броју претплатника учесници концентрације и конкуренти на тржишту дистрибуције радио и ТВ програма, имају:

Табела 4.

Р.б.	Привредни субјекат	Сарајево	Зеница	Тузла
1.	БХ Телецом, Сарајево	(..)	(..)	(..)
2.	Telemach, Сарајево	(..)	(..)	(..)
3.	ХС Група, Сарајево	(..)	(..)	(..)
4.	Логософт	(..)	(..)*	(..)
5.	Мтел	(..)	(..)	(..)

6.	Остали	(..)	(..)	(..)
	Укупно (4+5)	(..)	(..)*	(..)
	УКУПНО	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Подаци из пријаве, РАК.-а *на територији града Зеница привредни субјекат Логософт има (..) претплатника

Према подацима (Табела 4.) учесници концентрације на релевантном тржишту дистрибуције радио и ТВ програма на територији града Сарајево имају (..) % тржишног учешћа, док на територији града Зеница имају (..) претплатника (привредни субјекат Логософт), а на територији града Тузла (..) претплатника.

6. Оцјена концентрације

Конкурентијски савјет је, анализом података у смислу члана 17. Закона (посебно структуре релевантног тржишта, тржишних учешћа учесника концентрације и конкурената - Табеле 2., 3. и 4.), утврдио да привредни субјекат Логософт на сва три релевантна тржишта има занемарљива учешћа, док Подносилац пријаве на релевантним тржиштима не обавља регистроване дјелатности или има незнатно учешће (нпр. на релевантном тржишту пружања интернет услуга на територији града Сарајева има (..) претплатника, а на територији града Тузле (..) претплатника), те се из наведеног може закључити да предметна концентрација неће довести до ограничавања, нарушавања или спрјечавања конкуренције, нити до стварања или јачања доминантног положаја.

Приликом одлучивања о предметној концентрацији, Конкурентијски савјет је, у складу са чланом 17. Закона, у обзир узео и интересе потрошача на релевантним тржиштима, те је оцијенио да Подносилац пријаве на релевантним тржиштима кроз пружање одређених телекомуникацијских услуга даје иновативна рјешења у технологији с циљем повећања квалитета услуге корисницима.

Предметна концентрација ће корисницима услуга привредног субјекта Логософт донијети погодности, у погледу приступа широком портфолију производа /услуга које привредни субјекат Мтел нуди својим корисницима.

Надаље, приликом одлучивања о предметној концентрацији Конкурентијски савјет је узео у обзир и примједбу привредног субјекта БХ Телецом (поднесак број: 06-26-1-02-8-П/14, од дана 17.4.2014. године), као и Мишљење РАК-а (поднесак број: 06-26-1-02-11-П/14 од дана 5.5.2014. године).

Слиједом наведеног, Конкурентијски савјет је оцијенио концентрацију као у диспозитиву, у смислу члана 18. став (2) Закона.

7. Административна такса

Подносилац пријаве на ово Рјешење, у складу са чланом 2. став (1) тарифни број 107. тачка д) под 1) Одлуке о висини административних такси у вези с процесним радњама пред Конкурентијским савјетом («Службени гласник БиХ», број 30/06), је дужан платити административну таксу у укупном износу од 2.500,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

8. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Предсједник

Гордан Распудић